

MAT Á ÁHRIFUM LAGASETNINGAR*

– sbr. samþykkt ríkisstjórnar frá 10. mars 2017

*umfjöllun um einstök efnisatriði misjafnlega ítarleg, eftir umfangi máls og eðli

Málsheiti og nr.	UMH25020020 – Frumvarp til laga um breytingu á lögum um varnir gegn mengun hafs og stranda (EES-reglur, móttaka úrgangs í höfnum)
Ráðuneyti	Umhverfis-, orku- og loftslagsráðuneyti
Stig mats	☒ Frummat, sbr. 1. gr. ☐ Endanlegt mat, sbr. 10. gr.
Dags.	18.2.2025

A. Greining og mat á fjárhagslegum áhrifaþáttum fyrir ríkið

1. Áætluð fjárhagsáhrif fyrir ríkið vegna helstu breytinga og ráðstafana sem felast í fyrirhugaðri lagasetningu, þar sem tilgreindir eru sérstaklega áhrifaþættir á fjárhag ríkissjóðs

- a) Hvaða fjárhagsgreining, rekstraráætlanir, reiknilíkön eða önnur áætlanagerð hefur farið fram við undirbúning fjárhagsmatsins?

Í frumvarpinu eru lagðar til lítilsháttar breytingar á ákvæðum laga um varnir gegn mengun hafs og stranda varðandi móttöku úrgangs í höfnum vegna innleiðingar á tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2019/883 frá 17. apríl 2019 um móttökuaðstöðu í höfnum til afhendingar úrgangs frá skipum. Gert er ráð fyrir að frumvarpið hafi engin eða óveruleg áhrif á ríkissjóð.

- b) Helstu forsendur sem áætlanir byggja á og næmni niðurstaðna fyrir frávikum
Á ekki við.

- c) eru fjárhagsáhrif tímabundin eða varanleg?
Varanleg.

- d) Skorður sem eru settar fyrir útgjöldum og hvatar sem geta haft áhrif á útgjaldaþróun
Á ekki við.

- e) Aðskilin umfjöllun um brúttóáhrif á tekjuhlið og gjaldahlið en einnig tilgreind nettóáhrif á afkomu
Á ekki við.

2. Tekjubreytingar

– Sjá gátlista fyrir mat á fjárhagsáhrifum

3. Útgjaldabreytingar

– Sjá gátlista fyrir mat á fjárhagsáhrifum

4. Eignabreytingar

– Sjá sérstakan gátlista fyrir mat á fjárhagsáhrifum

5. Aðrir áhrifaþættir varðandi ríkisfjármál

- a) Samræmi við viðmið og sjónarmið um fyrirkomulag á útgjaldastýringu og umbúnað í fjárlögum
Á ekki við.

- b) Samræmi við viðmið um framsetningu fjárlaga og reikningshaldslegan grundvöll samkvæmt lögum um opinber fjármál
Á ekki við.

- c) Uppbygging skattkerfis og tekjuöflunar ríkissjóðs
Á ekki við.
- d) Forsendur og umbúnaður þjónustugjalda – lagakröfur
Á ekki við.
- e) Rekstrarform ríkisstarfsemi
A-hluta ríkisstofnun.
- f) Opinber innkaup og útboð
Á ekki við.
- g) Eignaumsýsla ríkisins
Á ekki við.
- h) Réttindi og skyldur ríkisstarfsmanna
Á ekki við.
- i) Ríkisstyrkir og ívilnanir, þ.m.t. samræmi við reglur ESA, sbr. 61. gr. EES-samningsins.
Ath. tilkynningarskyldu með tveggja mánaða fyrirvara.
Á ekki við.

B. Samræmi við útgjaldaramma og fimm ára fjármálaætlun – fjármögnun

1. **Hefur verið gert ráð fyrir þeim fjárhagsáhrifum á málaflokk sem leiða kunna af samþykkt frumvarpsins:**
 - a) í gildandi fjárlögum
Nei.
 - b) í fjárlagafrumvarpi komandi árs
Nei, en gert er ráð fyrir að frumvarpið hafi engin eða óveruleg fjárhagsáhrif á málaflokkinn.
 - c) í fimm ára fjármálaáætlun ríkisstjórnarinnar
Nei, en gert er ráð fyrir að frumvarpið hafi engin eða óveruleg fjárhagsáhrif á málaflokkinn.
2. **Hafi ekki þegar verið gert ráð fyrir útgjöldum við verkefni, hvernig er þá ætlunin að finna þeim stað innan útgjaldaramma málaflokks t.d. með tilfærslu fjármuna eða með því að draga úr öðrum útgjöldum?**
Á ekki við.
3. **Tengist einhver ný eða aukin tekjuöflun verkefninu?**
Á ekki við.

C. Efnahagsáhrif – áhrif á atvinnulíf, vinnumarkað og samkeppni

1. **Hagræn áhrif á heildareftirspurn og einstaka markaði – hagstjórnarsjónarmið**
Frumvarpið hefur ekki sérstök áhrif á einstaka markaði.
2. **Áhrif á fyrirtækjaeftirlit og reglubyrði, hversu mörg fyrirtæki verða fyrir áhrifum og hvers konar fyrirtæki? Einföldun laga eða stjórnslu? Leitað umsagnar ráðgjafarnefndar um opinberar eftirlitsreglur? Sbr. lög nr. 27/1999.**
– Sjá leiðarvísinn „Grunnmat á eftirlitsreglum“
Frumvarpið hefur lítilsháttar áhrif á fyrirtækjaeftirlit og reglubyrði. Frumvarpið gerir ráð fyrir að Umhverfis- og orkustofnun framkvæmi stikkprufueftirlit með tilteknum fjölda af tilkynningum um móttöku úrgangs frá skipum. Að öðru leyti er gert er ráð fyrir að frumvarpið dragi frekar úr reglubyrði en að auka hana.
3. **Samkeppnisskilyrði**

- a) Líkur á því að fjöldi fyrirtækja á markaði takmarkist með beinum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér einhvers konar einkarétt, leyfiskerfi eða kvóta)
Nei.
- b) Líkur á því að fyrirtækjum á markaði fækki með óbeinum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér aukinn kostnað við inngöngu á markað eða tekur aðeins til hluta starfandi fyrirtækja)
Nei.
- c) Takmarkanir á möguleikum fyrirtækja til þess að mæta samkeppni vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin hefur áhrif á verð fyrirtækja eða eðli vörunnar t.d. staðlar eða ef aðgerðin takmarkar sölusvæði, svigrúm til að auglýsa eða til að ákveða hvernig vara er framleidd)
Nei.
- d) Takmarkanir á frumkvæði fyrirtækja til að stunda samkeppni með virkum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér að fyrirtæki verði undanþegin samkeppnislögum eða ef fyrirtæki bera skyldu eða eru hvött til að skipta með sér hvers konar viðskiptalegum upplýsingum)
Nei.

D. Önnur áhrif

1. **Áhrif á fjárhag sveitarfélaga, sbr. 129. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011**
– Ath. að skylt er að leggja slíkt mat fyrir Samband íslenskra sveitarfélaga til umsagnar og tilkynna niðurstöðu máls til samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytisins
Engin áhrif.
2. **Áhrif á frelsi til að veita þjónustu (með eða án staðfestu á Íslandi)**
– Ath. tilkynningarskyldu til ESA með fjögurra mánaða fyrirvara, sbr. 1. og 2. gr. reglugerðar nr. 666/2011
Engin áhrif.
3. **Áhrif á tæknilegar reglur um vöru og fjarþjónustu, sbr. lög nr. 57/2000**
– Ath. tilkynningarskyldu til ESA með þriggja mánaða fyrirvara, sbr. 1. og 2. gr. reglugerðar nr. 666/2011
Engin áhrif.
4. **Áhrif á byggðalög**
Engin áhrif.
5. **Áhrif á frjáls félagasamtök**
Engin áhrif.
6. **Áhrif á jafnrétti kynjanna**
Engin áhrif.
7. **Áhrif á lýðheilsu**
Engin áhrif.
8. **Áhrif á menntun, nýsköpun og rannsóknir**
Engin áhrif.
9. **Áhrif á möguleika einstaklinga og fyrirtækja til að eiga samskipti þvert á norræn landamæri**
Engin áhrif.
10. **Áhrif á stjórnarsýslu, s.s. hvort ráðuneyti og stofnanir eru í stakk búin til að taka við verkefni**

Frumvarpið hefur óveruleg áhrif á stjórnsýslu Umhverfis- og orkustofnunar og Vegagerðarinnar.

11. Áhrif á stöðu tiltekinna þjóðfélagshópa, s.s. aldurshópa, tekjuhópa, mismunandi fjölskyldugerðir, launþega/sjálfstætt starfandi/utan vinnumarkaðar

Engin áhrif.

12. Áhrif á umhverfi og sjálfbæra þróun

Frumvarpið hefur almennt jákvæð áhrif á umhverfið þar sem markmið frumvarpsins er að draga úr losun úrgangs í hafið.

E. Niðurstaða mats – með vísun í fylgiskjöl ef við á

1. Samandregin niðurstaða fjárhagsáhrifa fyrir ríkissjóð – heildarútkoma varðandi tekjur, gjöld, afkomu og efnahag

Frumvarpið hefur engin eða óveruleg áhrif á ríkissjóð.

2. Önnur áhrif en bein fjárhagsáhrif, álitamál eða fyrirvarar sem ástæða þykir til að vekja athygli á

Nei.

3. Samfélagslegur ávinningur veginn á móti kostnaði og fyrirhöfn (ekki gerð krafa um tölulegt mat)

Frumvarpið hefur almennt jákvæð áhrif á umhverfið þar sem markmið frumvarpsins er að draga úr losun úrgangs í hafið.

F. Til útfyllingar vegna endanlegs mats – breytingar frá frummati

1. Voru áform um lagasetninguna ásamt frummati á áhrifum kynnt fyrir FJR?

2. Eru helstu efnisatriði frumvarpsins óbreytt/lítið breytt frá þeim tíma?

3. Ef gerðar hafa verið breytingar umfram það, sbr. það frummat á áhrifum frumvarpsins sem áður var kynnt, hverjar eru þær og hver eru fjárhagsáhrifin?